

P-ISSN : 1905-534x

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษา

Journal of Buddhist Studies.

ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน) 2558

Vol. 6 No.1 (January - June) 2015

วัตถุประสงค์

วารสารพุทธศาสตร์ศึกษาเป็นวารสารวิชาการราย 6 เดือน (ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม - มิถุนายน, ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม) มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้า และเพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการของนักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนิสิตในระดับบัณฑิตศึกษา ในมิติทางด้านพระพุทธศาสนา ปรัชญา สังคมวิทยา พัฒนา สังคม เศรษฐศาสตร์ ศิลปศาสตร์ ศิลปกรรม และรัฐศาสตร์ ทุกบทความที่ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ อย่างน้อย 2 ท่าน เปิดรับบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความที่ส่งมาขอรับการตีพิมพ์ในวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความวิชาการหรือบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา (Journal of Buddhist Studies) อย่างเคร่งครัดรวมทั้งระบบการอ้างอิงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่วารสารพุทธศาสตร์ศึกษากำหนด

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะและความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา

๑)เจ้าของ (Owner)

บัณฑิตศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

139 ถนนสุเทพ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200

053 - 278967, 053 - 270451 ต่อ 311

◎ที่ปรึกษา (Advisors)

พระพรหมบัณฑิต, ศ.ดร	อธิการบดี
พระเทพสิงหราชจารย์	รองอธิการบดีวิทยาเขตเชียงใหม่
พระสุธีรัตนบัณฑิต, ผศ.ดร.	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
พระครูปริยัติยานุศาสตร์, ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญา
พระมหาสมบุรณ์ วุฒิโกโร, ดร.	คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส,รศ.ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
พระครูพิพิธสุตาทรร, ดร.	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต และพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
พระครูประวิตรวรานุกยุต,อ ดร.	ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตเชียงใหม่
พระครูสิริปริยัตยานุศาสตร์, ดร.	ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่
พระครูสุนทรสังฆพินิต, ดร.	ผู้อำนวยการสำนักงานวิชาการ
พระครูธีรสุตพจน์, ดร.	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายบริหาร
พระมหาชุตีภัก อภินนโท	ผู้อำนวยการส่วนงานวางแผนและ
ผศ.ดร.ประพันธ์ ศุภษร	รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
อาจารย์ปิ่น อะทะเทพ	ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป

◎บรรณาธิการบริหาร (Executive Editor)

ดร.สงเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
-------------------	---

◎หัวหน้ากองบรรณาธิการ (Chief Editor)

ผศ.ดร.พูนชัย ปันธิยะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
----------------------	---

◎กองบรรณาธิการ (Editorial Board)

พระวิสิทธิ์ ฐิตวิสิทธิ์, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระสัญญาชัย ญาณวีโร	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ศ.เกียรติคุณ แสง จันทร์งาม	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา
ผศ.ตระกูล ชำนาญ	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา
ผศ.ดร. โผน นามณี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขต ล้านนา
ผศ.ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.สัญญา สะสอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
ดร.พิสิษฐ์ โคตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร.ประทีป พิฆทองกลาง	มหาวิทยาลัยราชวมงคล วิทยาเขต ล้านนา
ดร.บุญญาพร ยอดคง	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
ดร.วิโรจน์ วิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่

๑) ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ

พระอธิวัฒน์ รตนวณโณ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
---------------------	--

๑) ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

พระมหาหรรษา ธมฺมหาโส, รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระครูพิพิธสุตาทธ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระครูประวิตรวรานุกุต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระครูสิริปริยัตยานุศาสตร์, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระครูสุนทรสังฆพินิต, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่
พระวิสิทธิ์ ฐิตวิสิทโธ, ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่

ผศ.ดร.พูนชัย ปันธิยะ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ.ดร.เทพประวิณ จันทร์แรง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.ส่งเสริม แสงทอง	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ผศ.ดร.อภิรมย์ ศรีดาคำ	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่
ดร.วีโรจน์ วิชัย	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

๑ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

พระมหาวิเศษ ปญญาวิชโร รศ.ดร.	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ศ.(พิเศษ) เสฐียรพงษ์ วรรณปก	ราชบัณฑิต
ศ.(เกียรติคุณ) แสง จันทร์งาม	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
ศ.(เกียรติคุณ) พงศ์เดช ไชยคุตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศ.สร้อยดี อ่องสกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ศ.ดร.สิทธิ บุตรอินทร์	วิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.สมโชติ อ่องสกุล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ร.ศ.ดร.อุเทน ปัญญู	มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่
รศ.ดร.ปรุทม์ บุญศรีตัน	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รศ.ดร.สุชารัช ริ่มกีรติกุล	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รศ.ดร.บุญย์ นิลเกษ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.วีโรจน์ อินทนนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.สมหวัง แก้วสุฟอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.ดร.ธีรโชติ เกิดแก้ว	Huachiew Chalermprakiet University
ผศ.ดร.สยาม ราชวัตร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผศ.รุ่งเรือง ปุญญูรอส	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ดร.พิสิษฐ โศตรสุโพธิ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดร.ชัยณรงค์ ศรีมันตะ

มหาวิทยาลัยบูรพา

ดร.แสวง แสนบุตร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๑ ฝ่ายประสานงานและจัดการ (Coordination and Management)

ดร.สุนทรี สุริยะรังสี

นายภัสรชล ฤทธิ์เต็ม

นายบุญมี แก้วตา

นายจิตตกร จันทร์ศิลป์

นายพัลลภ หารุคำจา

๑ ฝ่ายกฎหมาย (Law Department)

นายวิทยา มาลาวัลย์

๑ ออกแบบปก (Cover Designed)

พระแสงแก้ว ปภัสสโร

๑ จัดรูปเล่ม (Content Designed)

พระนิติพัฒน์ อุชจาโร

๑ กำหนดออกเผยแพร่

ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน

ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม

๑ พิมพ์ที่

หจก. ณัฐพลการพิมพ์ 2015

204 ถนนรอบเมืองนอก ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

053 - 090455 E-mail : natthapol_offset@hotmail.co.th

บทบรรณาธิการ

กราบนมัสการและกราบเรียนสมาชิกวารสารพุทธศาสตร์ศึกษาทุกท่าน ขอบพระคุณสมาชิกทุกรูป/ท่านที่ได้สนใจงานเขียนทางด้านวิชาการของวารสารและได้ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งเราน้อมรับคำติ-ชม เพื่อการนำมาปรับใช้ในการพัฒนางานวารสารให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป ในฉบับที่ 1/2558 นี้วารสารพุทธศึกษาได้นำบทความคุณภาพทั้งจากคณาจารย์และนักวิจัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งบทความวิชาการของมหาบัณฑิตและหรือดุษฎีบัณฑิตที่ได้วิจัยเกี่ยวกับพุทธศาสนากับหลากหลายเรื่องราวที่น่าสนใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทความที่ได้ลงตีพิมพ์ในวารสารฉบับนี้เน้นในเรื่องการบูรณาการพระพุทธศาสนาเพื่อการใช้ในการดำเนินชีวิต การบริหาร การท่องเที่ยว การศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การปฏิบัติกรรมฐาน

เริ่มจากบทความการวิจัยวิธีการอ้างเหตุผลเพื่อยืนยันความมีอยู่ของโลกหน้าในพระพุทธศาสนาเถรวาท โดย ดร.สยาม ราชวัตร อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ติดตามด้วยบทความวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและกระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างสุขภาวะทางสังคมให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านน้ำโค้ง อำเภอเมือง จังหวัดน่าน โดย กัลยาณี สิทธิวิฑูริ พร้อมคณะ บทความต่อไปเป็นบทความวิชาการเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมด้านการดูแลสุขภาพของเกษตรกรผู้ใช้สารเคมีในชุมชนบ้านห้วยบง ตำบลแม่ปืม อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดย นวพล บัวชนะ จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการแปรงฟันของเด็กก่อนวัยเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดย นิลุบล เบ็ญจกุล จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ศึกษาเปรียบเทียบเจตนาในพระพุทธศาสนา กับเจตนาในประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทย โดย นายธวัชชัย สิงห์คำ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ศึกษาวิเคราะห์แนวคิดเรื่องเทวดาในคัมภีร์จักกวัตทีปนี โดย พระจักรกฤษณ์ ธีระธมโม จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ บทความเรื่องศึกษาเปรียบเทียบทฤษฎีวิวัฒนาการของมนุษย์และจักรวาล ในพุทธปรัชญาเถรวาทกับปรัชญาสางขยะ โดย พระยงยุทธ ปทุโม จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่ ตามด้วยบทความสุดท้ายเรื่อง คุณลักษณะเฉพาะของพุทธสาวก : กรณีศึกษาหลวงปู่ล้าตาทิพย์ (พระครูจันทสมานคุณ) โดย จิตรเทพ ปิ่นแก้ว พิสิฐฐ์ โคตรสุโพธิ์

ทางบรรณาธิการ กองบรรณาธิการวารสารหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านผู้อ่านทุกๆ ท่าน จะได้รับบรรณารักษ์ในการอ่านบทความคุณภาพที่ทางวารสารได้นำเสนอด้วยความกรุณาของเจ้าของบทความทุกๆ ท่านรวมทั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสารที่ได้ตรวจปรับปรุงพัฒนาคุณภาพทางวิชาการ ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในหลักพุทธศาสนากับการบูรณาการเพื่อชีวิตและสังคมและขอบคุณทุกภาคส่วนโดยเฉพาะพระครูสิริปริยัตยานุศาสน์, ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์เชียงใหม่ และคณะผู้บริหารทุกรูป/คน และคณาจารย์ และโดยเฉพาะ ผศ. ดร. พูนชัย ปันธิยะ เลขาธิการศูนย์บัณฑิตวิทยาลัยเขตเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่ที่ได้ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือในการจัดทำวารสารจนสำเร็จอย่างดียิ่ง

จึงกราบขอบคุณทุกๆ ท่านดังกล่าวข้างต้นด้วยความเคารพยิ่ง

ดร. ส่งเสริม แสงทอง
บรรณาธิการวารสารพุทธศาสตร์ศึกษา